بيوسي

د عبدالهادي ريشاء

د اشعارو دوهمه مجموعه

۱۳۷۴

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېوسي

د مجموعې نوم - بېوسي
شاعر - عبدالهادي ریشا
د لیکلو کال - ۱۳۷۴ هـ.ش
د چاپ ځای - کراچي
د چاپ شمېر - پنځه سوه ټوکه
خطاط - عبدالناصر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

دا د ټپوسي مجموعه د هغو کورډاګو، زوی مړو او مور مړو پاک نیت ته چي د ناښادو اولسو د ښاديو صادقانه غوښتونکي وه او په دې ارمان د خپلو مغزنو کلکريو سره ډك زړونه د ځمکي په غېږ وروستل سوي دي اهداء کوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

درنو لوستونکو!

ما د پښوکړزو د لمړۍ شعري مجموعې په سرکي ژبه کړې وه چې که مې توان وموند دوهمه مجموعه به هم د خپره سره چاپ کم. دادئ اوس وتوانېدم چې د خپلو اشعارو د (بېسوسي) مجموعه د چاپه راوباسم او ستاسي حضور ته يې وړاندې کړم. زه پسر خپل بول و درېدم، خپله گايه مې داده ترسره کړه.

گرانو لوستونکو!

تر هغه ګړيه پوري تر څو چې د پښوکړزو د مجموعې په باب ماته د محترمو استادانو، شعر پوهانو او عامه خلکو له خوا مکتوبي، غيابي، حضوري د تائيد او تنقيد حالونه راتلل

چې ویونکي کوربنا دي په څه پکښې وواېي. نومي ولې په هوا
زړه مې کښانده وو. کله چې یوه سوم چې د پښتوکرزو مجموعه
بیخي چاله نظره نده غوړځولې، نه يې یو ځنیځه (نو) پر
کش کړی دی، وروسته مې نو پرځان یک سنده کړه.
زړه مې پر پښتې سو. یو څه ناڅ مې پر کښېنوست.
چاچې زه د پښتوکرزو د مجموعې په تائید سره مکتوباً
، غیاباً او مخامخ غنتولی یم. دوی دي د سیالانو سرسي.
زه يې ممنون کړم.
او هغه کوړ بنادو چې د مجموعې پر بعضي ځایو
تنقید نیولی دی. د هغو تردا پاک دین وګرزم چې پر یوه
مخ يې نده کړلې. او هغه بنادمنو او صاحب نظرانو چې ښه
نظر او لار ښوونه يې راته کړیده. دوی ته سلامه دي،
غیبي سپاره دې مله وي، کوړې و دان.

ښاغلو لوستونکو!

مابه دغه د (ښوسي) مجموعه د وخته لا چاپ کړې وای.
خو زه د ژوند په نورانګل اخته وم، د بلې خواچې مې
د چاپ د پاره خالړي څه غرانونه ټول کړي وه. په هغه
بنې د ګرانۍ داسې هښه، باد نوتۍ چې د غرانو زیږه
سکه يې داسې ورسولولې وه چې غران د غازارزش
خوځه کوې د خوشکۍ ترورن يې لا وزن سپک سو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د چاپ دپاره نه بسېدل، نوره لېښه، دېښه مانه ډېرلوډل چې د هغه څخه يوڅه راواخلم او د چاپ مصرف ته يې ورکړم. نو اريان، په اريان پاتې وم، په چاپ پورې يې اوګاره وم. يو چاته چې مې امېد ډېرلود هغه ته چې مې ورياده کړه هغه هم تله تېره کړه، ځان يې وځراوه، نه و ټوخېدۍ. په داسې وخت کې نو ما واړو سړی خاڅخا واسرنګه کېږي. دامې هم ځان ته عار باله چې ريښا' دې ديوې مجموعې د چاپ د پېسو په خاطرځان د اوومحمد وپوروړۍ کړي. دامې هم نسواى منلاى، نه مې وړبلل چې لېکلي چاپ ته آماده مجموعه دې دغه سې ناچاپه پاتې سي. باړه مې زړه راغونډ کړۍ. ما ويل" څه نتوکل يې پرهغه چې بارانونه اوروي".

راولاړ سوم، پرچاپ خانو وګرزېدم. ډېرې چنې مې و وهلې. په ارزان بيه کاغذ پسې مې بازارونه مټ کړه. په چونګې، چونګې د صورت په سوهانګې مې دونه پېسې برابرې کړې چې دا دېښوسې مجموعه په چاپ کړم، او ستاسې حضورته يې وړاندې کړم. ما خوداکار د-نس په خوزو وکۍ. اوس نو پرتاسې ده چې نوکۍ وخت وروباسۍ او دېښلا ويلو زحمت پر ځان تېر کړۍ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چلي ما د بپوسئ په د غه مجموعه کي سل (۱۰۰) شعرونه وکښل.

د دې کراستي يا گدلي شنل په تاسي اړه لري. زه به تر هغو پوري غابښ وچيچم، چي تاسي يې توري و سپيني شنل سوي وړی خپل د قضاوت د ترازوو پلو ته وړ غوړ خوی.

تاسي ته به ياد وي چي د دې شعري مجموعې شعرونه د ډېره وخته ماته پراته وه. ما د پښتو کرزو د مجموعې په سر کي لا دا خبره ستاسي تر غوږ تېره کړې وه. د هغه جملې څخه مي بعضي اشعار د چاپ د پاره د لته راپېل کړه. او بعضې نورې لـکه:- د لوی استاد علامه عبدالحي (حبيبي) مرثيه چي د (پښتو ټولني) په مجله کي د اکاډمي له خوا نشر سوې ده. د عبدالباري (اشنا) وېرنه د کندهار په مجله کي چاپ سوې ده. بر علاوه (۵۰۰) پاڼي يې گستتر، او نشر سوي هم دي. د محمد گل (نوري) د مړينې په يوه تلين کي چي د سرحداتو او قبائيلو د وزارت له خوانيو- ل سوئ وو، ما هلته هم د ده په ياد يو شعر وواية چي البته نشر سوی به وي. د جمال عبد الناصر مرثيه چي ما د ده د مړيني په دوهمه ورځ وويل، بيا مي و مصرته د ده دفتر ته وليږل. گا گارين چي لمړی ځل د فضاء په سفر ولاړ او بيرته

راکښته سو. د ده په افتخاري هم په هغه شپه شعر جوړ
کړی، او ده د دفترته مي پس له څه وخته واستوی چي خبر
يې د (ازوستيا) روسي جريدې خپور کړی. د لمړي پلا دپاره
چي (آرم سترانگ) امريکايي پر سپوږمۍ قدم کښېښود، ما د
ده په شان کي هم يو شعر جوړ کړی. په يوه پېته کي مي
ثبت کړی، نو گوره چي هغه پېته به اوس چېري وي؟ د غسي
زمانو ر شعرونه په مختلفو جريد و په مختلفو وختو کي خپاره
سوي دي. لکه :- د اولسي جرگي په مجله کي، د سولي د
جبهې په جريده کي، د اوسني ليکوالو په دريم ټوک کي او نور-
و اخبارو کي چي زما سره يې نه تاريخ سته نه مي شعرونه په ياد د.
خو اوس هم يو څه شعرونه د تومني
په اندازه راته پاته دي. که نور سره برابر سوه بيا به نو
د خيره سره خبري کوو. چي بيا د بلدي د گوروان کاندرا-
ونه سي. اوس يې د چاپ وعده نه کوم.

خوږو دوستانو!

که ستاسو دا خيال وي چي د دې مجموعې اشعار به دونه
شيريني ولري لکه شيرپيره يا به داسي مفرح دل ودماغ
وتسکين د هندهٔ اعصاب وي چي په هر گونه دي کي به يې ترنگ
خوشي پرته وي. نو دا گمان مو بېځايه بولم. ځکه په دې شعرو
کي د ۱۶۰ کلو د بې وزلو د ځگو خز کي، د ټيز غالو مغزو جزکی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه دزلزلو څڅکې او د زړه درزونه، دردونه، غمونه ، انعکاس او نقاشي سوې دي. که څه هم ستاسې بــه خوا دروو هي. خو د پېلادو يلو توصيه يې زه ځکه درته کوم چې، تاسې بیا هم د اولسو په جگرخونیو کې ورسره گډ او شریک سئ، چې دوی یواځې په غم کې پاته نسي او پر دې تــوره کمبله ټوله داغ دیدګان او غمجن سره کښیني او پاتا سره وړکې وروسته د غم کمبله ټوله کړي.

دا پلامي د دې مجموعې نوم په دې خاطر ببوسي، و ټاکئ، چې ټوله ناخوالي، ساړه اسويلي، دردونه، نادودې زموږ ببوسي ده. هو. ذهني، جسمي، مالي، او نور رقم، رقم ببوسئ، زموږ په پنځه دي. تر دې حده پورې ببوسه او ببر- ندوکي يوچې د پيښي د ټسه څخه هم ببريږو. ها نور خولاپرېږده. دا زموږ ببــوسي نه بولئ؟ چې پر یوه ټیک يې راته اينبې ده. په سږ مو راته گوري، توري راته پرتندي دي. د ناترسو ترچپلاخه لاندې يو. د سیاه سرو ژړاوي، بنراوي، الــه لاوي دي. هلکان ځان د ډاگه، ډاگوهي، پرخوله خوله لوږ و د پورته کيدو ځوک نسته. په سترگو کې مو خاوري رډ، بډ پاشل کيږي. تاتو بئ مو وړک دئ. د خدای پراوبچه مو ځوک نه پريږدي. په هر ځای کې شپرخطيان يــو. په جیب کې شانزده، په کندري کې سپېروني ندي پاتـــه.

لڅې وپټې شتمنۍ موڅغلوي. د خپلو هستيو بې سر په
چيچه ايستلي يو. ټېغونه او اړزي لا د لاسه راباندي
صافوي. د دغه واقعيتو په نظرکې نيولو سره مې د دې
مجموعې نوم «پيوسې» وټاکئ، چې د اکثرو جملو څخه هم
دا نڅکې او پيو سيو بزغ او مفهوم راوزي. موږ پيوسه
نه وو خو اوس زموږ وس غټو وسدارانو وړی دی.

خاوري عبدالهادي ريشاً

مننه

زما کشري زوی (عبدالناصر) چي د وستان یې (کبلی) بولي راته تینګ سو چي ستا د غه د بیوسی مجموعه دا ګنبت د چاپ د پاره زه لیکم. ماورته وویل چي "دا خو د زوی زېړی دئ. مګر ستا خط کله دوایې دئ؟" خو ده تینګار کاوه. ویلې "د طوا، تکی دئ که یې بیله ما بل څوک ولیکي". ورسره بنه مي کړه. ماویل "ودي ګورو".

هلک رهي سو. د خوش نویسی یو کتاب یې پیدا کئ. ورته وجوغېدئ. اندر په یوه، یوه نیمه میاشت کي په خط کي د ونه باولی سو چي پر خط یې زما باز کښېنوست. مجموعه یې په بشپړه توګه چاپ ته آماده کړه.

دی ډېر ذکي، پوه او مستعد زلمی دئ. استعداد یې د ستایلو وړ دئ. مګر نوځه وکوچي پر هیواد مود بلاسا ختلې ده. د د غسي ډیرو مغزنو، مبتکرو او سالمو فکرو خاوندان د بل په خاوره کي تره تلي، لی به لیه او تاک له تاکه ګرزي. پیاز په ګنډه په ډوډی پوري حیران دي. د استعداد د روزلو او تحصیل استادان یې یا نسته یا هغه پخپله بخوله اخته دي.

زه اول د ده څخه د دې مجموعې د لیکني د زحمتکښی مننه کوم. بیا یې استعداد ستایم چي په لږ وخت کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دونه اَوْړَه سوچي مجموعه يې يک لوخته صافه وليکل. دا
دیٔ نن يې خط ته ستاسي سترګه هم وړاوړي.
خدایٔ دي ده ته برکتونه ورکي. وزردې وزېږي.
دانسانيت په هره برخه کي دېريو غښتي برخي ورته غواړم.
- ريشاء -

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

شماره	عنوان	مخ
١	. لوی څښتن	١
٢	. رب ته دريږو	٢
٣	. اې خاونده !	٣
٤	. دغه حال دئ چې نه چاغېږو	٤
٥	. لېوه هم پرهېز کوي؟	٥
٦	. حالونه مې راوړي	٦
٧	. بېچاره پروفيسر	٧
٨	. غم ځپلي اولسونه	٨
٩	. لامونه دي پېژندلي ؟	٩
١٠	. تشې د خولې خبرې	١١
١١	. د خپل زوړه ناخبره	١٣
١٢	. جنګ پر غَلَه دئ	١٤
١٣	. د لته ګذاره سخته سوه	١٥
١٤	. زوی مړي لاس نه اخلي	١٦
١٥	. للو ، للو	١٧

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان	مخ
۱۶ . ملل متحد ته وایم ________	۱۹
۱۷ . که راتله نو پاخه راځي ________	۲۱
۱۸ . داځه سوران راغلئ دئ ________	۲۲
۱۹ . یاران یې بد راه کړه ________	۲۳
۲۰ . دتولوزړونه دک دي ________	۲٤
۲۱ . تر مرګه خوب ________	۲۵
۲۲ . وې شرمولو ________	۲٦
۲۳ . یاري صداقت غواړي ________	۲۷
۲٤ . مخ یې راو لګاوه ________	۲۸
۲۵ . دغه دئ ایثارنو ________	۲۹
۲٦ . کفن کښ ________	۳۰
۲۷ . بې باوره وعدې ________	۳۱
۲۸ . سل د زرګریو د ګګر ________	۳۲
۲۹ . پس ګردنی ________	۳۳
۳۰ . نوبتي مرګ ________	۳٤
۳۱ . نامیندي ________	۳۵
۳۲ . حق ده پېره ________	۳٦
۳۳ . لرګي یې پکار دي ________	۳۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان	مخ
۳۴ . د زړه غمچینه	۳۸
۳۵ . لوی ختلم په زیرخانه ننوتلم	۳۹
۳۶ . بې پرزو موټر	۴۰
۳۷ . ژربه د نازه ولویږي	۴۱
۳۸ . کور بل	۴۲
۳۹ . سر شکوني	۴۳
۴۰ . مخ ته کرکنډي	۴۴
۴۱ . تماشه یې کوه	۴۵
۴۲ . د بل لاس	۴۶
۴۳ . تول دی دی	۴۷
۴۴ . شخصي حکومتونه	۴۸
۴۵ . پښبو ته لویږي	۴۹
۴۶ . د مغزو عملیات	۵۰
۴۷ . تالي ختي	۵۱
۴۸ . ورستي هگی	۵۲
۴۹ . د بندگی ژوند	۵۳
۵۰ . د سرونو لو	۵۳
۵۱ . نه تعلیم نه تربیه سته	۵۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره-عنوان	مخ
٥٢ . د غم حال دئ	٥٤
٥٣ .زړه ته مولويږي؟	٥٥
٥٤ .ژړي تلي	٥٥
٥٥ .ولي بل ته اړيو؟	٥٦
٥٦ . د غلو ملګري	٥٦
٥٧ .څنګه وکم؟	٥٧
٥٨ .بې فايدې مجلسونه	٥٨
٥٩ .نيکي غوښتني	٥٩
٦٠ .په وينه بيده	٥٩
٦١ .وچاته ور زغ کړم؟	٦٠
٦٢ .پرکمه رهي يو؟	٦١
٦٣ .پښتون پاته سو	٦٢
٦٤ .لاس يو کئ	٦٣
٦٥ . ذ غاليان سو	٦٤
٦٦ .فراري عاشق	٦٥
٦٧ .مردار خواره	٦٦
٦٨ .ترکلکين راته ګوري	٦٧
٦٩ .ګلګل ميري	٦٨

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان	مخ
۷۰ .توپك خپل و پردی نه پېژني	۶۹
۷۱ . بېوسه يو	۷۰
۷۲ .پر صراف كلپي نه چلېږي	۷۱
۷۳ . راغله، ولاړه	۷۲
۷۴ .بدي خاطرې	۷۳
۷۵ .منافق	۷۴
۷۶ . كوږ لاس كوږ مغزی	۷۵
۷۷ . بړگ گل	۷۶
۷۸ .بنه انگور چغال وهي	۷۷
۷۹ .پښې نه پر وړ ځي	۷۸
۸۰ . آينده نتيجه	۷۹
۸۱ . د بيت المال موږ كان	۸۰
۸۲ . نه شرم نه حيا	۸۱
۸۳ . تركه و ارزانه	۸۲
۸۴ .سوك زړه	۸۳
۸۵ .اوږ د زكندن	۸۴
۸۶ .پر يوه زخم بل ز خم	۸۵
۸۷ . ښه كوئ بد مه كوئ	۸۶

پنځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان — مخ

۸۸ . سگریټ کښنانو! ———— ۸۷
۸۹ . نصوار ریانوته ———— ۸۷
۹۰ . خپلي ښنکلي ته ځُم ———— ۸۸
۹۱ . خبره خلاصه ده ———— ۸۸
۹۲ . خوندېي نسته ———— ۸۹
۹۳ . په ټوک یا ځیره ګزاره ———— ۹۰
۹۴ . د ډالرومریدان ———— ۹۱
۹۵ . بې سوره سازته اتڼ ———— ۹۲
۹۶ . د غوښو اکسیر ———— ۹۳
۹۷ . جوال شکاف ———— ۹۳
۹۸ . خرامبو ———— ۹٤
۹۹ . ترنس کښنته مزدوري ———— ۹٤
۱۰۰ . کږي لاري ———— ۹۵

شپږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی څښتن

مُصَوّر، خالق، مالک د کائناتو
ته لائق د حمد، ثنا او د صفاتو

تا راکړي دي بې شمېره نعمتونه
اې منعمَ! معطي د انعاماتو

بینده په زره آګاه د هر بنده یې
مهربان یې نګهبان د موجوداتو

چې ستا حقه لار په صدق عملي کړي
هغو یو وره ستا رضا په عباداتو

ته معبود یې عبادت ستا لره بنایي
پرستش نه کړم د بت او فلزاتو

د شیطان د تیرایستلو پناه غواړم
چې ولاړ نشم د خونکارو پر عاداتو

د صالح نیکو کارانو عمل راکه
ما خوندي کړه د روزګار د جنایاتو

ته هادي یې هدایت هادي ته ورکړه
دی خواستګر ستا د مقبولو هدایاتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

رب ته دریږو

مسلمانان چې د خپل رب څخه جنت غواړي
هسې مولا له بندګانو عبادت غواړي

هادي قران چې بندګانو ته لیږلی رب دی
باید په دوړو کې پروت نه وي تلاوت غواړي

مسلماني تش په خوله نه کیږي عمل ور سره
هم اوامر هم نواهي مطابقت غواړي

که مؤمنان موږ یو له بله سره ورونه بولو
همدا اخوت په صداقت، مینه، الفت غواړي

که څوک یو اځي لمونځ کوي زکاة بیا نه ورکوي
نیمې آیات مني د نیم څخه فرقت غواړي

د همسایه سره اسلام د ورور ژوند خوښو
هم د هغو سره دوستي او مؤدت غواړي

قتل، قتال، جنګ، جدل، فسق، فجور دی منع
سوله، صفا خوښوي نه چې عداوت غواړي

څوک چې تقوا لري هغه وي و خالق ته نژدې
څښتن عادل دی د بنده هم عدالت غواړي

خدایه ته زموږ عمل ته مه ګوره خدایي ته ګوره
ریښتیا په ټول جهان کې سوله امنیت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خاونده!

پاکه ربه ته خالق زه دې بنده یم
ستا له امره څخه لېرې افتاده یم
په ګناه کې یمه ډوب تر سره پورې
د رحمت امیدلرمه درمانده یم
شیطانانو یم د لارې اړه ولې
اې ستاره! عفوه غواړم شرمنده یم
په دنیا کې مې هم هیڅ خوا نسوه سمه
په محشر په خپل عمل سرافګنده یم
بندګان وایه وتاته یاغي سوي؟
او که زه په بېنا سترګو نادیده یم
نه وروري، نه اخوت، نه مؤدت سته
پر دې حال به لا تر کله پاینده یم
زما د ژوند چارې راسمې کړه خاونده
زه رېښتا کله د چارو ساز نده یم

دغه حال دئ چې نه چاغیږو

راته وایي چې څوک نما مسخ دړواغ
د هغو خلګو لرمه پر زړه داغ

په خوله قال الله وقال رسول وایي
په خوړک کې مردار خوري لکه زاغ

په مجلس کې یې د ژبې لمبې وزي
وي دننه زړه یې تور لکه څراغ

چې د زړه او د خولې لار یې یوه نه وه
منافق دئ غوړه ژبه د ابلاغ

چې یې ټول عالي صفات د پاک مؤمن وي
چیړي و باسم د دې سړي سراغ

ولې نسي رنګارنګ ګلان خرجوه
چې د ګلو پر باغچو ګرزي الاغ

که په رنځ د خونړزې سړی اخته سي
نه جوړیږي د خاکشیر په نبا داغ

هر ګړی د نابوره مرګ په ګروم کې
ریښا ځنګه څوک پر دې حالت سي چاغ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیوه هم پرهېز کوي؟

یا پیدا دئ تباهي لره چنګیز   بدلوي جګې کوټلي په خاکرېز
نعمتونه کړي بدل په تور و خاورو   یا یې لاندې کړي په یوه ګړي پالېز
یا نبي راغلي بلبلان وږي د باغه   وابه نه وړي له کارګه د بلبل رېز
یا رمباړه، یا شیشنئ، یا ړاپې دل دي   حیوانان کله ویلی سي تیرېز
درنده حیوان دئ هرچا پېژندلئ   نه پو تېزي د دوی پوست په قناوېز
سرچینه که سوه مرداره تول مردار سي   که بهاندتر آخره وي کارېز
د مردار لا نس په خوړ کې ډېر حریص دئ   چالیدلئ د کارګه، لیوه پرهېز؟
یو د بل حیات ته ویني د ځان ورکړي   بل جلا د غوندي د ویښوي خونرېز
ښه و بد اعمال د هرچا جلا کیږي   که څوک ولري د عقل والبېز

پر ریښا د نفس، هوا لښکر سي راغلي
اوس به څرنګه کوي ځني ګرېز

حالونه مې راوړي

آ ښادمنوا! ماغمونه دي راوړي	ما د ګړوب هیوا د حالونه دي راوړي
تول ژوندي يې پرتتي باندي څخېدله	او د مړو مې تصويرونه دي راوړي
يو مخيځه وطن وايه هـــديره وو	د قبرو مې فريادونه دي راوړي
سوخته دله پرهار زړونه هلته پاته	ما يې تش آه و دردونه دي راوړي
په نکريځو سره لاسونه هورې ښخ دي	ما نامراده ارمانونه دي راوړي
ما د ساندو د ژړاند وسترګو اوښکي	سيلابونه، سيلابونه دي راوړي
په اوربل يې د اوربل ويښتان پاشان سوه	شاعر څو شعري تارونه دي راوړي
بهارونه غوټۍ نه وې غوړېدلي	د خزان مې ژړ بلګونه دي راوړي
پر ديوال ما غزه پراته وه د بيبيانو	د کوڅې مې ولونه، ولونه دي راوړي
د مرګ وزې په ژونديو پاڼېدله	په سندکي مې هډونه دي راوړي
روڼ اتيانو لا تر کله روژه نيسي	دا دی ما روژه ماتونه دي راوړي

داچې نن له دې محفله مستي ولاړه
خو ريشا د غم بستونه دي راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیچاره پروفیسر

ترسړ دود وږي په زړه کي اوړ بلیږي
د کوړي پشان د زړه خونه سوځیږي

په ظاهره ړوغ، دړون لړمون پخته یم
نا خبره د سباچي څه ړاکیږي

زما په رنګ تاړاک بل چاندئ لید لئ
صوړت نیږي، زړه لړزیږي، سترګي لویږي

د علاج داړوي ندي پیدا سوي
پروفیسړ مي په تشخیص لا نه پوهیږي

ډیر تبروني دوست دړنځ پوښتنه نکړي
بېګانه خوي په مرګ لا خوشحالیږي

ریښا مرګ ته انتظاړ باسه مرګ لنډ دئ
خدائ خبر چي د ژوند چاړي دي سمیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم ځپلي اولسونه

پاته یم یاړانو د غمجنو اړمانو سره
نسته شیریني ژوندون تیریږي د ترخو سره

نه لرم خندا پر شونډو غم لرم، غصې لرم
ږړه کې ګلومه ځپل د ړد و نه د غمو سره

چاړاته د عقل اساسي لاره وته ښوده
شپه او ورځ تیریږي د پرسد و لیونو سره

خلګو اور اخستی دئ په اونښکو کې غوټۍ وهي
هسي آموخته سوه د سړو و د تودو سره

ژر به آبد یده اولس له ګرمه سړده وخیږي
لار به پرې کوي د وړاندي تګ د کاروانو سره

مه نامیده کیږه ریښا غم غصې دې لیرې کړه
ځان دې کړه نژدې د غم ځپلو اولسو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا مونه دي پېژندلي؟

دغه څوک دي چي يې وژني هم يې سوځي ؟
دغه څوک دي لوټوي چي يې د ورځي؟
دغه څوک دي چي د ورور د جيب يې باسي ؟
په رقم، رقم نوموي يې ختا باسي
دغه څوک دي چي شهري خلگ د کوره ؟
دغه څوک جلا کوي خپل ورور د وروره ؟
دغه څوک دي چي قبرونه يې ويجاړوي ؟
کور، کوڅه، مسجد بنارونه يې نړوي

دا د دې عصر زمریان که چغالان دي؟
چې خورک یې د خپل ورور د کور چرگان دي

دوې پرڅه دي تباهي ته جوغښېدلي؟
دا یې رحمه دا بښیلي، بښویدلي

دوی څه وايي، څه کوي، څه یې مقصد دئ؟
چې هرځای یې اور بل کړئ د حسد دئ

آیا پیژنئ یې دا نا ترسه څوک دئ؟
د سور سات او بس چې هر کاله ته چوک د

خلگو ویښ سئ بس ته، پرېږدئ خپل خوبونه
د ریښا سوالو ته ورکړئ جوابونه

تشي د خولې خبرې

د نړۍ بشر خواهانو، چیرې ورک یاست؟
د مظلوم طرفدارانو، چیرې ورک یاست؟
زموږ له حال څخه خبر یاست او که نه یاست؟
مهربانه پر خوارانو، چیرې ورک یاست؟
د افغان پر سر وڅه ناورین سیده دی؛
بشر دوسته انسانانو، چیرې ورک یاست؟
سترګې پټې دي، که حق نښي لیدلی؟
حق بینانو بینایانو، چیرې ورک یاست؟
انساني عاطفه، رحم ولې نیست سوه؟
رحم دِ له هستمندانو، چیرې ورک یاست؟
افغاني ملت په وینو لړند پروت دی
بې سرحده ډاکترانو، چیرې ورک یاست؟
بشري حقوق د خولې تشې خبرې
د عمل وفادارانو، چیرې ورک یاست؟
توازن نسته پلې سپکې درنې سوې
په نړۍ کې منصفانو چیرې ورک یاست؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر غذا سو د سلاح کاروان د مخــــه
د ترافیک پېره دارانو، چېرې ورک یاست؟

د اوربل قومانده ډېر ژر عملي سي
د اوربند منصبدارانو، چېرې ورک یاست؟

د افغان نجات ته کمــــه لاره وزي؟
مخ کښانو، رهبرانو، چېرې ورک یاست؟

بشري نړۍ قرض داره د افغــان ده
بندي غاړي دیندارانو، چېرې ورک یاست؟

د امېدستر گي وتاسو ته کږې دي
اي! د سمي لارویانو، چېرې ورک یاست؟

د کارگانو آوازونه پــورته کېږي
له دې باغه بلبلانو، چېرې ورک یاست؟

په طعنه په اشاره به څه سي جــوړه؟
خولې کړې خلاصي شاعرانو چېرې ورک یاست؟

رېښتیا ورک دي، په تیارو په دربلوکې
چېرې یاست مشعلدارانو چېرې ورک یاست؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل زوره ناخبره

په بنایست کې قافلې دې مخ ته اوړې
خوولاړې یې د تورمخ غلام و درته
په مړانه دې د بیان دي چپه کړي
په قوت کې غر ولاړې یې هرخطرته
اې د خپل مړاني، زوره ناخبره!
توره چا ده تېره کړې ستا وسرته؟
پخواني تختونه چاکړه دړې وړې؟
چې پر وچه مځکه پروت یې وسره لمرته
په بربنړ او په شمله دې څوک اخته دې؟
په پړوني کې وړل کیږي و بهرته
سپینه وږځ دې د غفلت په خوب کړه ګډه
توره شپه به تېر وي و سپین سحرته
د بابا او د نیکه نوم دې هېر نسي
بد نامي بیا پاته کیږي وپسړ ته
وروستي عمر د زیشا د بې آبی سو
وچه درخته نه رسیږي و ثمر ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ پر غله دی

که د ورونو ترمیانځ نه وي یکرنګي — زندګي د هغونه ده زندګي

د ملت ترمیانځ که یو وار نفاق راغی — پر ور غورځي هر چوړي او هر بینګي

دغه حال پر افغانانو نن راغلی — د نفاق اساس یې ایښی فرنګي

د غیرت بګړی وغاړې ته لوېدلي — افغانان دي یو د بل سره جنګي

د برین زړه وال د ورور په مرګ کړي فخر — غواړم هغه زړه اهاک چي وي سنګي

چي د بل په اشاره خپل ورونه وژني — تر دې نسته بله لویه بې ننګي

نه آرام او نه امید د هوسایي سته — زوړ و ووړ ژوند تیروي په خلوت (تینګي)

چي پر زړه یې د ورور د حُب تاپې وي — د هغو ظاهري خوی وي پلنګي

په میدان کي چي چرګان سره ببرسي — لمړی ضرب یې وي پر تاج د کلنګي

ریښا څوک دي پر سورنا کله غوږ نیسي

چي وي پوره ته آواز و نه سورنګي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لته ګذاره سخته سوه

د سپين سر و د نازو مي بد راځي
د سپين ږيرو د ګيلو مي بد راځي

مشران چي د خپل کور مسئوله نه وه
د کړو وړو خبرو د هغو مي بد راځي

چي په کورکي نه تنظيم نه د سپين وو
له دي ګډ وډ تنظيمو مي بد راځي

چي نه قول نه وعده وي نه وراشه وي
له دروا غو د وعدو مي بد راځي

دلايل منطق چي نه وي په مجلس کي
وچ دلو وآوازو مي بد راځي

فيصلي چي په عمل کی تطبيق نسي
پر کاغذ د فيصلو مي بد راځي

هسي ديرشيان موجود ستا بدمي اېسي
خصوصاً يا د جنګو مي بد راځي

ريشاؤلاړ سه يوې بلي سياري ته
ستا له دي نصيحتو مي بد راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوړ مړي لاس نه اخلي

سحرګر وڅه جادوګر باندي کړي
عقل فکر يې دئ زما له سره وړی
د خپل ځان سره مي واک واختيار نشته
کشوي مي لکه مږ غاړه کې پړي
د ژوندون د پاره مځکه راته سره ده
د مرګي په کټ کي پروت يم لکه مړی
د کم درد څخه نالش وکړمه خلګو
د وجود هره حصه مي ده کوم پړی
چي يې غوښته هغه هوډه يې پوره کړه
پر څه لاس را څخه نه اخلي زوړ مړی
د دوو ورونو په لاسو کي سنلاخي دي
يو دا بل حلالوي لکه اوز ګړی
د خپل کوره يې ريښا بهرته و يوست
پاته نسو په کاله کي د کور غړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

للو، للو

الاهو للو، للو، خوب دې دړسي دلیمو للو، للو آباهی، آباهی للو للو
د سترګو تور، د زړګي سر للو، د توري شپې ژړېده لمره للو، پر د ښمنانو سپې لاس بره للو

الاهو للو، للو

اوس دې خوبونه کوه، پاک خوږ کونه کوه، پرموږ نازونه کوه
ځان مړه وه په شیدو، خوب دې کوه تر سپیدو

الاهو للو، للو

سبا قومونه روزې، کار له غښتلي پالې، دوی ته د لوړې ساتې
ښتن د لویو کارو، د نوي، نوي فکرو

الاهو للو، للو

ته به اقوام وینبوې، ته به عوام وینبوې، بشر تمام وینبوې
ته د غفلت د خوبو، د جهالت د خوبو

الاهو للو، للو

نړۍ کې سپین دې که تور، هر یو د ځان بوله ورور، نړۍ د ټولو لوی کور
سره یو ځای د قرنو، پر د ښتو، غرو و رغو

الاهو للو، للو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچه بېديا اوبه وه ،خړي غونډۍ شني کوه، زوزان د بېخه رېبه
زړونه راباسه د غرو ، وتړه بند پر رودو
الاهو للو، للو
پوره که لوړي هيلي، د مرگ سلاح کړه وېلي، وايه د ژوبد لي
وړک کړه خطرد جنگو ، خلاص کړه بشر د لمبو
الاهو للو، للو
زما وصيت و منه، حق عدالت چلوه، خدمت د خلگو کوه
د غه قيمت د شيدو، ستا څخه غواړي ببو
الاهو للو، للو
د خلگو زړه وساته، زړونې د زړه وساته، لوی او واړه وساته
عالي انسانه للو، پر خواري گرانه للو
الاهو للو، للو
آينده ښاد اوسې، آرام، آباد اوسې، لوی سې د مراد اوسې
زما نازولي زړگو ! ،چي هېره نکړې اذکو
الاهو للو، للو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملل متحده وایم

داده د انصاف، د عدالت، د حرّیت نمری
دا ده د بشر، بشرخواهی، انسانیت نمری
دا ده د انسان د ترقۍ او عصریت نمری
دا ده پرمخ تللي د ورورۍ او د ښه نیت نمری

دا جملې که هرڅو په رښتیا سره ویلي وي
نن ریښې د ظلم او ستم باید ختلي وي

آیا استعمال د اسلحو تاسي ژوندون بولئ؟
جنګ و انسانانو ته پېشرفت او تمدن بولئ؟
او که پر عوامو بمباري عصري قانون بولئ؟
و وایاست رښتیا چي د غه عقل که جنون بولئ؟

زه د ورور وژنه خودخواهي و جهالت بولم
زه د انسانانو جنګول لوی خیانت بولم

جوړې پربې د فاع خلګو ناورین دئ مصیبت دئ
دوی وایي چي جنګ داخلي کار د مملکت دئ
ځواند! هسي نه ده د بهر مداخلت دئ
هرځای چي جګړه وي د یو، ان مسؤلیت دئ

هر جنګ په داخل کي د خارج څه تمویلیږي
دخل د خارج وي د سد خلګ په پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډې د یو.اِن د سرغنه وعاقلانو وي
داسي معلومیږي چي بازۍ د هلکانو وي
ځکه فیصلې بې نتیجې د انایانو وي
یا د فیصلو تعمیل پلاس د استادانو وي

ورته ده دیو.اِن استازي ژرچي استعفا وکړي
یا دي د بې وزلو د نړۍ سره وفا وکړي

بعضي په پوهیږي چي جنګونه پرغله وي
ځکه فیصلو کي د زورګیر درنه پله وي
هرضعیف النفس د زورورو پر پله وي
نه دئ عدالت چي ناحقیو نه شله وي

خود به په نړۍ کي تر دې لیري لمبې بلې وي
خود به جوړي سوي د زورګیر پر طرف ډلې وي

جوړي تباهۍ ته کارخانې د سلاح ګانو دي
ګټي د غټانو تاوانونه د کچنیانو دي
ناز و نعمتونه د قوي تفنګدارانو دي
واره اختیارات فقط پلاس د څوکسانو دي

زه ریشا انسان ته انساني خویونه تل غواړم
یا د غه نړۍ د خپل مدار څخه وتل غواړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

که راتله نو پاخه راځي

نه راځي چي تللي دي ژړنه راځي
کله که راتلله ډېر پاخه راځي
ګوري چي لاځو سرونه پاته دي
تش میدان ته بنه په پوره زړه راځي
اوس دګل هوسو ګلستان نه دی
دلته نوی اور په بلېده راځي
اوس بي د راتګ پاسپورټ په لاس نسته
دوی نه ډېر نخره نه د یواله راځي
یو ځل چي د غم کمبله ټوله سوه
بیا په وراړکونډي د واده راځي
هر وخت چي سرک بي او پاشي ولید
هغه ګړی پلي او سپاره راځي
یو کرت که لمر ترا وره ووتی
هلته به ریشاء دلمر وړانګه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

داځه سوران راغلئ دئ

کله بیا غوړېږي د دې باغ غوټۍ
ژړخزان پرشنه بهار راغلئ دئ
څل باغ ته شوک کله تیرېدلای سي
هلته درنده حیوان راغلئ دئ

ماتي ککرۍ څمل بد نونه دي
نن ورځ د سوټي دوران راغلئ دئ
زه چي آینده ته نـظـر واچوم
زما نظر ته وران جهان راغلئ دئ

اوښکي د یتیم دوچید ونـه دي
دوی ته طوفاني باران راغلئ دئ
خلګ خوري، ډبري خوري، سکروټي خوري
دا رنګ خورنده انسان راغلئ دئ

دا سي خورنده پهلوان ژرځملي
دوی لره د لري زیان راغلئ دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاران یې بدرا کړه

زما خوازه یاران دي چیري راځه تللي؟
دوی دي تللي که بل چا دي تیر ایستلي؟
نا بللي بېگانه اوس راته ناست دي
ما په دوی کې څوک ونه لیدل ښاغلي
نه خبره، نه یې ژبه، نه وراشه سته
نه یې زموږ د پرګنو حقوق منلي
دلته یو د زړه خوا خوږی پیدا نسو
کند والي، یا تشي توري دي کوډلي
اوس به چیري زه خوازه یاران پیدا کړم؟
چې پر لوتموتمپو ناست وي د کلي
شکایت، درد وغمونه مشترك سوه
ریشا ستا په شان دي تول پر زړه ویشتلي

د ټولو زړونه ډک دي

چاته تش کړمه خپل ډک، ارمانجن زړه
کم طبيب دی چاره ساز، د خوږمن زړه؟
پاک صفا زړه مي د رحم پيدا نه کړی
چي يې ګوړم هرځای وينمه، خيرن زړه
د دوستۍ زړه چا وماته تر دې نکړ
نه خوږيږي زما پرحال، د دښمن زړه
د ناښاده زړګي حال چي چاته وايم
تر ما ډير د هغه خوار وي، غمجن زړه
که په سينه کې د مينې خوږمن زړه وي
نه جوړيږي په تعويز، د مين زړه
د ډير ګرومه ځکه ډک زړونه ځوانان سوه
زنده دل به وو ښخوا، سل کلن زړه
لکه نور زړونه چي ډک د ارمانو دي
د ريښا هم هسي ډک د ارمان نن زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر مرګه خوب

زړه له ډېره ګرومه څه پاړسوب کوي
عقل سوګه وده نن لیونتوب کوي

مینه د یار زړه غواړي اخلاص غواړي
نه ښایي بې زړه چې مینتوب کوي

سړی چې د جهل امبار ونه وي
خوشي دی ادعا د سړیتوب کوي

چا ته چې عادت د خوب ګولۍ سولي
پروت به وي تر مرګه پورې به خوب کوي

ګېند غوندي چې سر یې ك د هوا څه سو
کله بې لغتي وړاندي توب کوي

ګېند پخپله پورته خیالات نه لري
واړي د لغتو پې لوړ توب کوي

ځواني ککړې تر خاورو لاندي سوې
زوړ ږیشا قبر وته مشرتوب کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وې شرمولو

ډېر وشرمېدلو تر هر چا پورې . څومره خجالت یو تر دنیا پورې

هر ځای رېشخندې د بلا سره یو . څه جواب به وایو تر بابا پورې

سترګې چې سي وچې بل څوک نه ویني . مرې سترګې ولاړې وي تر بیا پورې

څونه دروغان موهم وانه وړېدل . حق واړه باطل سوه تر رښتیا پورې

ډېرې د وعدو خلاف ورځې سوې . نه ورسېدلې تر وفا پورې

دا ژمنې هم د باور نه بولم . سل ژبې وکړې تر سبا پورې

څنګه بې تمیزه زمانه سوله . خاندي د ریشا خوار په ژړا پورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاري صداقت غواړي

یاري نه کیږي په زور محبت غواړي
هر قدم د میني غور، د قت غواړي
چي رضا د یار حاصله نکړي ګرم دئ
څوک چي ګرم سو هغه ولي جنت غواړي
رسیدل د عشق پر لار تسلیدل دي
خوب وخیال دئ چي په مفته وصلت غواړي
په آخر کي هغه پاته شرمنده سي
چي د یار د خوبنی پر ته عزت غواړي
د غرور د خره د شا به راشوه سي
غمازان چي مي د یاره فرقت غواړي
ریښا صاف اوسه په مینه محبت کي
یار په مینه کي تنها صداقت غواړي

مخ یې راولګاوه

زندګي ړاته زندان سو . دیوالونه ړولانه سوه
اولادونه اتکړی دي . آزادي غلامانه سوه

څه شي وکم؟ چیرې ولاړ سم؟ . دړه دي وخپل منفوړ یم
کشران مې په خوله نه دي . مشران مو نازدانه سوه

په ما مخ دئ لګیدلی . څوک مې غوږ پر کړږونه ږدي
دوروستي عمرخوارۍ دي . ښادي ولاړه بېګانه سوه

څوک مې ولي په دبرو؟ . خُوکلوي مې، غموې مې
چې پرسدیې ځان بللی . هغه واړه دیوانه سوه

ولي مینه الفت ورک سو؟ . ولي هیڅ ترحم نسته؟
ولي عقل و لاړئ پښبوته؟ . چې پرجهل روانه سوه

اختیارات مو ځان ندي؟ . که دبل دول ته څښیږو؟
که موسد دسره تللی . چې کاروته خصمانه سوه

بې چاره "ریشا" خُوریږي . وروستی عمر پر تیریږي
دوړو په لاس کښېوتی . زړه د ګرومه پنقتانه سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه دی ایثار نو

نور مو غټ کړي غټه وو يې لا نور
ځان مو ټیټ کړی ټیټه وو يې لا نور

څومري سپک سوي یو د بل په تله
آیا تر دغه سپکو وي لا نور؟

پخپله سرو کړي کې دي ورونه
په غم ککړ، ککړ وو يې لا نور

بل ته خندا ځان ته ژړا راولي
خپل ژړېدلي ژړه وو يې لا نور

خپل خوړ وو چې بېګانه په خوښ سېي
بل خوړولي، خوړ وو يې لا نور

زمونږ په غوښو اجنبیان ماړه سوه
هم مستو وو، هم مړه وو يې لا نور

جوړې مونه کړې آبادۍ وځان ته
آبادۍ چیرې نړه وو يې لا نور

ریښا په خپل غم مصیبت کې ډوب دی
ندی انصاف چې زغو وو يې لا نور

کفن کښ

چي يو څه سي د ژوند کاږ سره پتليس
بيا يکښي باسي ترځي يوا بليس
کله کله په اميد سره زړه ښه کړم
تر نظر مي پټوخ وايسي تقيس
چي څه نه لري د دوی به څه سي سوده؟
چي هر څه لري هغه بيا وي خسيس
هيڅ دروغي اميد مکړه د هغو نه
چي وراني يي وي لوستلي په تدريس
يم د ظلم په سکنجه کي ورغلی
د قوي لاسو په زور سره يم پريس
د امتاع د کم ځای وبولم يارانو
چي برليک نه امريکا وي نه انګليس
ريښا هسي کفن کښ کس ته حيران دی
چي يي وکيښ د شهيد څخه کميس

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې باوره وعدې

په وعدو په قسمو يې باور نسته
چاکه خپله وعده څو ځلې کړه ماته
د هغو قسم، وعده خطا ايستل دي
د رښتيا د صداقت لار ځني پاته
ليرې، ليرې او ګوښه ځني تېر بېزه
له کاذب سړي مخ وګرزوه شاته
کاذبان هيڅ د وعدو پابنده نه دي
د پرون خبره غوږ ځوي سباته
له دروغو اسلام هر څوک منع کړې!
خصوصاً د رواغان نه ښايي ملاته
د دروغو مزل لنډوي دا متل دی
په ميدان کې ژر راوزي وريښتياته
بې حياته د حيا اميد و نکړې
مرګ بهتر وبې حياته له حياته
وې ساته په صداقت پاکيزګي کې
خدايه! حقه لار ورو ښيې ريشاڅته

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل د زرگريو د گگر

د ماتول وار يې خوړلئ، پر کله د اتحاد دئ
ما غزه تيت زري، زري سوه، کاري وارے د استاد دئ
پښت له پښته بيا ترزويه، دئ افغان اولس نيکخويه
پر ميدان يې کلي لغړي، داد کم يزيد ايداد دئ
نه مؤمن غوندي زړه سوے کړي، نه انسان غوندے خپلو کړي
زړه يې سخت لکه ډبره، دا خاصيت يې د جلاد دئ
که پابنده د قران دئ، که يې خوی د مسلمان دئ
که خير په سود، زيان دئ، هلته پاک د دوی جهاد دئ
بُن يې وکيښ د خوش بينو، ريشه کش معاندينو
چې بنا پر بنياد نه وي، تعمير خوشي يې بنياد دئ
پې يې ايښئ دے تو زل کړي، پښه ستون چپه کيدل کړي
تر هغو چې نري کيږي، وفولاد لره خراد دئ
پر ډک خم چې د اساقي وي او ترڅو چې ړنګئ باقي وي
نشئ به ملاقي وي، خماري ته پرنه داد دئ
چې بګړی يې د اسلام وي، خوبه نيت د دوباداموي
که هر څو ملا امام وي، هسې پټ لکه صياد دئ
د مغزوبه څه ښادي وي، چې يې ژوند نامرادي وي
ښادي نه لرو ښامنو، د ريښا زړګي نابساد دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس گردنی

بد نیتي دي، بوتربله بد بیني دي
تر بګنی دي، خصومت دئ، دښمني دي
بې عدلي، بې انصافي د کمه راغله؟
د بې وسو پر حق چور دئ، شبخوني دي
اولادونه د کم دو، دي ړانه خوره
د مرغانو په شان ورکي پلرګني دي
نیک اعمال ولي بدلیږي په بدیو؟
که دقیق سو داخبري بیروني دي
پر د ښتوګر زیدل کلـه تمدن دي
په ښار وکي پاته لز څو کورني دي
خلګو څه کوئ؟ پرکه خوا رهي پاست؟
پر دې لاري خورا ډیري دیدني دي
"ړیشا" وګوره پر شاو خوا نظر کړه
در ته پاته چي لا څو پس ګردنۍ دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوبتي مرگ

پر نړۍ چي مغازې دا سلحو سته
و بشر ته نوبتونه د مرگو سته

که مرمۍ لـه ماخطاسي پر ورو رمنبلي
په ضربه کي کله وخت د نښانو سته

استعمال دا سلحو بايد جاري وي
په تعطيل کي يې ترل د فابريکو سته

انسانان چي يو د بله سره وژني
بل څه نسته تنها گټه د پيسو سته

اوکه نه نو ورونه ولي دښمنان سي
په هر جنگ کي پټ لاسونه د پردو سته

که سلاح سي د نړۍ له مخي محوه
و بشر ته فراواني د نعمتو سته

دوی د دې دنيا لذات خان له غواړي
و ريښا ته صرف نعمات د جنتو سته

(c) ketabton.com: The Digital Library

نا امېدي

څمه خپل کاله ته کوږ مغزی د اندېښنو سره
اوښکی سوې لاړو نه د غمجنو کاروانو سره
لاړه ده اغزنه سړک وران پل نړېدلی دی
چاودي پښې رهي یم د خولې خلاصو اولادو سره
څوری د لارختم سو نوکان خوړمه د لوږي څه
وچه وچوبي ده درخته نښته د ابو سره
ورک مي سو تما توبي نه گڼد غالۍ نه دیوال ښکاري
وروځي تېر ومه د قبر و او کڼه وال ــــــــو سره
و ایستل گراني د تن کالي په خپل قوت له ما
وچي مړی غوړه صدری یو ونده د جیبو سره
هیهات چي دا شړانده ستر گي بیا د اوښکو وچي سي
هیهات چي په کتمکي به وي ناویاني د مړو سره
ریښا دا انسانو د خوښیو مزه تللې ده
شین پالیزې لا بس سود او ښانو په گلو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ده پېښه

ژبه خوله کې دومره کله سوځنده ده
لکه بڼ چې مې پر زړه داور لمبه ده

غماز ،انو زه پر خوله یم پېژندلی
چې په ما پوري خوږه ګوله ترخه ده

زه انسان یم د لرګی نه یم جوړ سوی
ولې کش زما پر سر د غماره ده ؟

څو تبر له درختې لاستی ور کړی
د ریښو تخنه چې قطع یې تنه ده

د غومبې بې خلګ تو له لړزېد له
پر راغلې نن د بېرې پرې لوزه ده

په غیرت یې د زمري نوم وګټی
د بابنې پنجه یې ښخه پر کله ده

نن یې ولې د همت بکړی شوه کړه ؟
پر سر پر وته یې خالي ،وچه ډبه ده

څو عقلونه په سر و کې پیدا نسي
د هر چاخه وړکه لاړه او کوخه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرګي يې پکار دي

هیڅ قوت ورپاته ندئ یـو زره
باید نسي پر خپل ځان باندي غره
د میوې امید له هغه ښاخه نسي
چې یاوچ وي، یاپه بیخ کې وي اړه
وچه دړخته بیرته نه کوي بړګونه
نه ګلونه، نه ښاخونه ګرسړه
دچرسی زویه د ګټې امید مکړه
د هغو څه هم چې ناست وي پر پره
هغه باغ ته چې باغوان یې نه دړلودئ
چغالان وړځي پر دړ او پر نخره
دلیوه څخه غټ مزونه لا بیریږي
چې له ځنګه ځني پوړته کړي بره
زه ریشاء د هغه چاڅه ډیر بیریږم
اسلحه چې یې وځنګ ته وي خره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه غمچینه

گرانه د شید په دول سپینه ده
مخ لکه سپوږمۍ دي ماه جبینه ده
یو ځل چي د یار وښنګ ته کښېنستل
هغه وخت له شرمه سره وسپینه ده
پته خوله کي یو کتاب خبري کړي
زړه کي یې ساتلي پټه مینه ده
کله چي په ناز سترګي راواړوي
پوه سمه چي نن لږ څه خوشبینه ده
شونډه چي یو ځل تر غاښو لاندي کړي
هغه وخت یې مینه له یقینه ده
لوړ قد یې چنار غوندي رسا ښکاري
ملا یې هم باریکه هم وړینمنه ده
کله چي کوڅه په خپل لاس و اُوبي
هغه د ریښا، د زړه قمچینه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ ختلم په زېرخانه ننوتلم

ما فضاء ته د ختو لاړې خـاړلـې
په نصيب مې گورستان يا زېرخانه سوه
چې هوس د پروازو راته پيدا سـو
وزر وچ سو زما په پښو کې زولانه سوه
نابوبره د صياد په دام کې گير سـوم
بهانه راته د دام يوه دانـه سوه
يا به مرگ اوس قبلوم، يا به يم غلـی
اقرباء راڅخه ولاړه بيـگانه سـوه
عقل هوښ راڅخه تللی ليوني يـو
دا په دې چې مشران مـو ديوانه سوه
صدقه مې خزانې نسوې د خپلـو
هستي واړه د پره ديو نذرانه سـوه
آئينه غوندي رښتيا نسم ويلی
درواغان مې په دنيا کې افسانه سوه
د تعمير په امېد ما وې ليڅې نغښتې
د ريشاء د پلاړ کوند غالی ويرانه سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پرزو موټر

چې د رست عمر يې تېر کړی پر مزووي
پر بل چا يې کله هسې ژوند پېرزو وي
پر پالنګ د عياشۍ خوب ونه کېږي
خوب يې نه وړي چې بستر يې دا غزووي

تېر واته دي که د کاړ هيله ترې وسي
چې لوی سوی په نعمت او په نازو وي
په غفلت کې ښکاري ښکاري ښکارولی
ځکه غلی، ناست چولوته د خزو وي

ده بهتره چې چپ کښېني په مجلس کې
هر مجلس چې ډک په غټو آوازو وي
چې د ژړندي پل يې خرخي پر سر باندې
څه ښادي به ورته پاته د مغزو وي

پورته، پورته غوړځېده د بل لرګي ته
دا کاروند يا دېږ يا د بيزو دی
هر موټر چې بې دړيوړه وي، ولاړ دی
خصوصاً چې بيا بې تيلو، بې پرزو وي

ړيشا صبر تحمل درته په پکار دی
که په ژوند کې درسره کمه آرزو وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړبه د نازه ولوېږي

لاس راخخه واخله ای ظالم بې دین غمـــازه
تېر به دي دوران سي ژړبه ولوېږی د نازه

څونه څوکلېدل، څونه جفا هم تا و نکړله
وګوره تاریخ ته تر انجامه له آغـازه

ظلم که تعدا وه که هوس وو نو دي بس دئ
نړېي تر آخره بهره مندله امتیـــازه

تا که ځان پټ کړی دئ د طلـسم په لباس سره
اوس نګار پوه سوئ دئ چي څومره یې چمبازه

څه توری واخله د جانان بې اعتنا ده یې
مالره دخپل جانان د وصل درګاه بازه

خوار ریشاء په عشق کي که څونه څوکلېدلی دئ
شکر دئ خاوندهٔ معشوقه پوه سوله رازه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوربل

چي ترسترگو مي د یار اوربل جل بل سو
اور د میني مي د زړه په کور کي بل سو
تازه دمه وم د سوي زړه د سوخته
زړه مي وروسته پیاله سوي څه په کوربل سو
د فراق بتي بیابان راته انګار دئ
مخامخ د اور لمبې راته کوتل سو
د حباب ترچتر لاندي مي اتزاغ دئ
د سکروټو په باران کي مي مزل سو
هیڅ نسخې مي د مرض علاج ونکړ
د ګولۍ پرځای ګولۍ راته اجل سو
ریښتا ستالا آینده ژوند ته امید دئ
چي پر زړه د غشو واري مسلسل سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرشکوني

د خپل ځان ږغې یې وسوځ په لمبوکي
په کنډرې کي پاته نه سو سپېروني
د باباهستي یې ورکړه بېګانه ته
اوس د بل پردر ولاړ دئ ژړغوني
هیواد ټول په لمبوکي سوځل کیږي
پاته نسود ادې پر سر پړوني
هیواد وال دي ترڅپر ولاندې سوي
پر لوزانه چوکه جنګ او سرشکوني
پر ماشه باندي یې ګوتي سره ایښي
وکوټې ته کرول د توپک نوني
چي د جنګ لمبې یولږ څه آرامیږي
د بل لاس په لاس کي ورکړي اوږلړوني
چي جنګي جامه وجنګ لره په تن کړي
بدې اېسي ساده زړله برګ پټلوني
ریښاء ناست په لنده بله زړخانه کي
پرپښو دړد دئ لګید لئ لکموني

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ ته کرکنډي

شرمښان يوارپسه کړي انډي
ځني وځغلوي هريوخپلي ونډي
انسانان هم ځني دي لېوه صفتـه
ځغلوي د وړو ر د مالـه څخه پلنډي
د حلال مالو پېي نه وکړلـه ځـکه
ډکي خيټي د حـراموټنډي.ټنډي
چي د خولې او د زړه لاره يوه نه وي
منافق دئ په اسلام وهـي ملنډي
رقيب لس گرايه بدتر سـر شرمښانو
عاشقان يې پسي واخستل سالنډي
ومنزل ته رسيده هغوته گران وي
چي په مخ کي ورته پروتي وي کرکنډي
د ريښاء اوږده منزلونه دي په مخ کي
ربه ته کړي اوږدي لاري ده ته لنډي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تماشه يي کوه

نه ده نکټايي د عصريت نخښه
نه دي پوچ الفاظ د علميت نخښه
تش کوټ و پطلون سړيتوب نه بولم
څو پکښي و نه وينم د پت نخښه
چا که مظلومان تر لاسو و نيول
دا ده د غيرت د شهامت نخښه
يا که يي پوره کړي د بشر خواستي
دغه ده بيشکه د خدمت نخښه
زړونه له دي ژوند څخه تنګ سوي دي
نسته پر نړۍ د حريت نخښه
نه ده و بشر لره سلاح پکار
دا د قدرت منو د قدرت نخښه
ورځ په ورځ بشر و تباهي ته ځي
سيل کړه ريښاء د جهالت نخښه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بل لاس

ډېر بشاش مخونه سوله پژمرده
ښادي ولاړه خلګ ډېر دي غمزده
انساني خصلت د خلګو فراموش سو
ولې جوړ يې کړئ د ځانه درنده ؟
مړيده يې د انسان په غوښو ونسي
چا پيدا کړه دا د غوښو خورنده؟
وړونه ولې يو تر بل تر لاسه وتلي؟
رسوايي ده، نکړي يو د بل پرده
اکثر خلګ چي مقصد ته نه رسيږي
اجنبي لاس ونه سته پس پرده
وېره خوله د خندا نسته شنډي بوټي
غمجن حال دئ نه خوښي سته نه خنده
ريښائ ناست د بې وسئ تخته نالش کړي
د سيالانو په مجلس کي شرمنده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوله دی دئ

بېګانه ته یې ښندي خپل ورور یې مړ کړی
په عالم کې شرمنده سو ځان یې خړ کړی
هست و نیست یې واړه ورکړه وپردو ته
د اولس تر مخ یې ځان لڅ ولغړ کړی
له بهره یې اولاد ته څه را نه وړه
لا د لاسه یې اولاد ته ځان منګوړ کړی
د بابا عزت یې وپلوړه په جهل
ځان یې نورو ته په دې توګه ګادړ کړی
د خوړکی بنارسی جتي پر سر کړه
ده وخوړ ته ور پر سر د غم ګډ کړی
د هیبته یې زمریان لا لړزېدله
نن یې ولې ځان بابښې لره کوږ کړی؟
په پاکۍ کې یې قدم مخ ته وانه خیست
ترېخوا یې لا میدان په غم کړکړی
ټوله ته یې غره مسه په کردار دي
ریښائبنه سوچې اصلي ننړدي پرکړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصي حکومتونه

برني پرپرونې باندې تاوان کړه
ننی ته د سبا وعدې بیان کړه
چې سبا سوتیاري د تیښتې نیسه
آماده واستعفا لره خپل ځان کړه

د شخصي حکومتو دغه قانون دی
بلـه پلا بیا په بل شکل ځان عیان کړه
ته دی په مطلب بنه سره پوهیږې
بېچاره خلک په ځان پوري حیران کړه

په خلوت کې تا ته هر عمل جائیز دی
پر بهر خبر د خدای، حدیث، قران کړه
که په پټو محفلوکي هرڅه لـــڅ سې
خود باندې سپین پټکی، کمیس، تمبان کړه

دا دنن د بدکارانو دود، دستور دی
چې د خلګو ترمخ سپین ځان مسلمان کړه
که رضا د خدای، مخلوق ځان لره غواړې
ریښا، ځان دې حقیقي عالي انسان کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښو ته لوېږي

که سیلۍ اوړي که سوځم په لمبو کې
که خندا کړم د ژوندیو په قبرو کې

واړه دې دې په ما هسې چاړې کاندي
تیروم ژوند زه د عشق په مرحلو کې

د جانان د کلي خواته بې پروا ځم
پېره نکړم که تېرېږمه په سپوکې

د فقیر او سپوځو تل سره پرته وي
په یوه ډوډۍ رالوېږي ژر په پښو کې

څو پېښ ږدمي خپل جانان ویلې نه دي
غمازا کله شېړمه په سړو کې

زما د عشق مِس معلوم سوې دې وپاړته
رقیبان ژر حسابېږي په پردو کې

په رشتینې عشق چې زما ګل رخ خبر سو
ریشا گرزه د ګلا نو په باغچو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمغزو عملیات

ورکاوه يې دکومک په نامه ونج
اوس د هري روپۍ سود اخلي څلور پنج
د سرونړو کتوریان يې په غلا يووړه
زوړ منګی يې ورته پرېښود پرګرونج
طلايي خښتي يې وړي په عوض کې
ورکوي وچه تکې لکه اسپنج
د بابا غوټي يې وخوړې کارګانو
د زامنو په کله کې نسته سنج
پر مغزو ماهرانه آپرېشن سوئ
چې ساده مسائل ډېر ايسي بغرنج
د لستوني مار دئ ډېر په عذاب کړئ
سوه د هريوه ښه لکه نارنج
يو کچکول، يوه لکړه ورته پاته
خُغلوي ژر اوسنی پخوانی ګنج
يوه ورځ به د حسابو کتاب راسي
چې يې وپيچي مغزي، پښې وآرنج
ريښا هيڅ ناست دئ په چرت کې ندپوهيږي
وړي له دغسي ناخوالو څخه رنج

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالي ښتي

چي پرچاپې د عتاب سترګي کړې غتي
هغه دم هغوی پښو کړلې څوتي
نه اسلام، نه شهامت دی، نه غیرت دی
چي دوروړ په غوښو ووهي سمتي
دا ښکار ندی چي پرلار، لار دي لغ کړي
ښکار هغه چي په هوا ولي خرګتي
کاسه ډکه د حلال رزقه مزه کا
نه چي بل د رته ولاړ وي تالي ښتي
چي د ورور د سر په بیه لنګی غواړي
خدایه! مه کړې راپر سر هسي خرتي
پر کاغذ باندي مي وکښې خوخبري
هسي پروتي وې په زړه کي لکه ختي
دا بیتونه د ریښا که چتیات بولي
نادانانو اعتراف وکی په متي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړستې هګۍ

لو ګیله د زوړ وړو څخه کیږي
چې وې نکړ د کمزوړو لاس نیوی

د توره زنو شمله وړو غیرت ندیٔ
چې کوي د وړو پر حق باندې تیری

چې ملت بې ترخپل ځانه پوره هېروي
د هغو به برخه مه بوله بری

مجالس او فیصلې بې نتیجې وي
یکښې ګډ چې به خیرن زړه سوسړی

چې ترڅرګې څوک وړستې هګۍ کې لاندې
امید مه کوه چې وباسي چیچې

مسلمان که تر نامه زیره اوږ ده کړه
پر شکمن یم که یې لنډ وونیم ګزی

د خالي اوبو به څوک کوچې واته خلي
د غړکې چې هرڅونه وې شرپې

ریشاء هغه وخت خپل ځان بختوربولي
که یې وکیٔ د تیریو مخ نیوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بندګۍ ژوند

شوه کېږي به د قبر و زندان ته — که هر څو دي نن هوا د آزادۍ ده
د غه لاره چې دي اخستې ده بنديزي — فکر وکړه د غه لار د بربادۍ ده
لکه غاړه تړ ابده لکه نه وي — کله، کله لکه غاړه د زندۍ ده
پر دې تولهٔ غوړولي مستان ګرزي — زمانه نن د سوتي اود رندۍ ده
که د عجز و خلوت ته شو د ننه — خلوتګاه وړ فقير ته د بنادۍ ده
که شاهان په دې خلوت کې څوک محصور کړي — ورته پېښه نا جوړې د سابندۍ ده
د ريشا ژوند نه شاهي نه فقيري سوه — زندګي د بندګۍ د بې خوندۍ ده

د سرونولو

نه و رحُم د يار کوڅې ته نه .ور رحُم — توري جولي هلته تګ و دو کوي
سپي غماز مي لاره بنده کړې ده — درکي د جانان ولاړ عو، عو کوي
کله يې حضور ته رسېدلی سم — لارکي رقيبان راته پېشر و کوي
يار مي د زړه کنټ ته ورلوېدلی دی — هلته مي د عشق د وږود رو کوي
کله يې د حق آواز تر خوله خېژي — دوی لکه ميناوي کړکچو کوي
ډېر، ډېر دړواغان مي اوريدلي دي — پوه يم بيا پر نور و وعدو خو کوي
نسي رسېدای ريشا تر يار پورې
څو چي جلادان د سرولو کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه تعلیم نه تربیه سته

تعلیم نسته ماشومان بې تربیه سوه — مکتب وران سو معلمان څني کنده سوه

تربیه د وړه کو جنګ دئ یا ښکنځل دي — مور و پلار یې د ډوډۍ په غم اخته سوه

په کوڅو کې کچنیان واړه لوڅګان دي — په ډېرو سره ولې د دیوانه سوه

جهالت ورځ تر دا بله ورځ ډېرېږي — خوی خصلت یې د حیوان اُدبوده سوه

پلار یې وزي د روپو و تولېدو ته — اولادونه یې کوڅې ته وړ ایله سوه

انساني خوی یې بدل په حیوان توب سو — هم یې ناسته هم خبرې د شوده سوه

د ریشاء د خولې چې هر اوف، آه راوزي — پر کاغذ د فریادونو مجموعه سوه

دغه حال دئ

غوښې خوري د خلګو په جرئت سره — وینې یې چښي په ډېر لذت سره

نس یې ورځ تر بله ورځ پاړسوب کوي — خېټه به یې و موښلي د چت سره

ورځ راځي چې لږ ئې انفلاق وکي — څیرې به لږ شین سي په شدت سره

وې پلوړل د پلار هډوکي و پلوړل — راپې نیوئ جهل په عزت سره

مه کوئ د خدائ وروی ته وګورئ — ګورئ ټوله حال ته په دقت سره

دا د هوښیارانو کار زه نه بولم — ګډه بې عقلي د حماقت سره

چا چې د بوزلو حقوق لاندې کړه — ځئ به بندې غاړې د ذلت سره

چا که مظلومان لوږې ته پوره کړه — دادئ ریشاء ژوند د شرافت سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه ته مولوېږي؟

تمول خوند ونه تمول، زموږ د زندګۍ سوه
موږ ته پاته زندګي د بې ننګۍ سوه

زمانې نن ورځ دي موږ چيچيان ايستلي
زما پخيال چي دا دنيا ورسته هګۍ سوه

ځليدونکې ځلا ورکه سوه تياره سوه
له محفله شمعه پوره ته ماړد نګۍ سوه

ترانې د عشق به هرچا ږغولې
خولې ګبې سولې او ماته سارنګۍ سوه

هغه زړونه نن د جوشه دي لوېدلي
چي له سره راشوه شمعه لنګۍ سوه

افغانانو خپله توره بل ته ورکړه
افغانۍ توره روسۍ يا پرنګۍ سوه

څوک دي ولې په وينا وونه پوهيږي
ريشاء ستا ژبه توړۍ سوه که ګونګۍ سوه

ژړي تلي

داڅه حال دئ چي ژړېږي کونډي رنډي
ديوي هغتي ناوياني سولي کونډي

د چاپسې لکه چخلي دي د ړنګري
د چاپندي، پنډه، نوړې هم سوې پنډي

نااهلان په دغه حال پوري خندا کا
عاقلانو ورته وچيچلې شونډي

خلګ نه ګوري وبدي آيندې ته
وجواب ته يې نيولي خولي دي منډي

تمول اولس پر دې کمبله نه ځائيږي
پر کمنې کمبله نه سي لويې غنډي

چي چمرې يې د خپل کامه پوتولې
د هغو چهرې عالم ته سوې برنډي

د غفلت تلتک يې کش کړی پرسر باندي
ژړي تلي يې را ووتې تر څنډي

ريشاء مه ورځه پر دې ناحقه لاره
د ناحقي لاري و ځغله په منډي

ولې بل ته اړیو؟

تیل مونسته د څراغ او د اوجاغ
بل ته اړ یو موږ په تیلو د څراغ

پلیسوز مو وخپل ځان ته پیدا نکړې
لګولې مو دې بل ته چهل چراغ

هم په ستن هم په کفن بل ته احتیاج یو
په هستي کي یو ښتمن زړګی داغ، داغ

زراعت سته مالداري ځکي پرېوانه
مګر نوړ یي له تولید څخه سوه چاغ

په سترخوان کي که یوه ګوله پیدا سي
د هوا څخه غوټې وهي پرې زاغ

خولې دې مندي د زړه حال ویلای نسو
موږ د بل تر نظر یو لــکــه اُلاغ

ولې اړیو په هستي کي د بل لاس ته؟
راسئ وباسو د دې اړتیا سراغ

که اصلي علت د دې حالاتو غواړې
ریښاء وابه وړې پنځوس قسمه دړواغ

د غلو ملګري

نه جوړېږي څوا خلاص، صداقت نه وي
نه خپل کېږي تر څو مینه، الفت نه وي

وهرچا ته خپل حقوق کله رسیږي
چي حاکم د عدالت حکومت نه وي

که د چورد پاره تړي وي پرانستي
په هغه ځای کي د خلګو دولت نه وي

حاکمان که سوه د غلو سره ملګري
مال لا څه کوې د سر امنیت نه وي

بدامني او ځان ځاني چي هرځای راغله
بېره، وهم وي مال، سر سلامت نه وي

پرې وسو، زوره وړکوي ظلمونه
د بې وزلو سره زور و طاقت نه وي

ریښاء غواړي پر ځمکه چي عدالت وي
په بشر کي خیانت، جهالت نه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنګه وکم؟

د فراق په لمبو سوئ خوږین ځګریم
د وصال په امید ناست صبح و دیګریم

ما د میني لار په وینو اوپاشي کړه
اوس د ډیري خونریزۍ ړوند په نظریم

د زړه ویني مي د خولي څخه فوران کړي
کږ مژګانو يې وهلی په خنجریم

سر و مال مي د وصلت پر لاره ولاړه
د عشق لاره کي زه تیر تر مال و سریم

سپي رقیب دیار له دره فراري کړم
د هغي وږځي تر اوسه دربدریم

چي په سپینه وږځ کالي راڅخه کاږي
نو به ولي هسي غلو ته خوش باوریم

له درباره چي آشنا نا آشنا باسي
زه ریښا په ترهغو دبل پردریم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې فائيدې مجلسونه

يو سړی وي د تو پو په ويشتو ستړی
بل په څغاسته پر د ښتو، بيابانو ستړی

چا شپه تيره کړه په چوړ پسې روان دی
دهغې خوا د ګونې په ړاوړو ستړی

چې لري يې هم د خواست لاس بل ته نيسي
سوناداريز يار تو په نغلو ستړی

څوک جامونه يې پر يې چښنې تشيږي
څوک کاګل لره د بام په کاسو ستړی

څوک په شام پارس مخ زيره خيشته کړي
بوټ پاليش والا په بوټ ومونږو ستړی

شپه او ورځ يو ځای و بل ځای ولې منډي
هر هيئت په بې فايدې مجلسو ستړی

دې ستړيا وو کې ظاهره منفعت سته
په باطن کې وي په د کو کلمو ستړی

وريشانه هوسايي نده ور پاسته
هره ورځ په جنازو فاتحو ستړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیکي غوښتني

پناه راکړه د شیطان د وسوسو . حب مي وباسه له سره د پیسو
ما د حق او حقیقت پر لار رهي کړه . چي را ووژم د نااهلو د جلسو
انساني خوبونه زما سره همراه کړه . نه لیوه غوندي چي ګډېږمه پسو
د هغو ملګري زما په نصیب مکړه . چي په دام و کولمي کاږي د نسو
چي تیرنه وزم د ناکسو په وینا وو . ما غالب کړه د شیطان پر دسیسو
د ریښا د تسلیم لاس و تا ته پورته . خواست کوي د ځان اولاد د اولسو

په وینه بیده

د دښمنو په لمبو سره تاوده سوه
یو د بل په میدان کي سره سره سوه

د غرور ه ځنه بیا پر مستي راغله
حقیقت په سترګو نو ویني رانده سوه

چاودوی ته د نشي پیچکاري ورکړه
چي مستي یې د موړلي په ژغیده سوه

لکه مږ د بل د عوت ته حلا لیږي
غاړي پري مذبوحانه یې غوځیده سوه

په خوبي مواد لړلي یې ماغزه دي
په وینستوب کي څملیدلي د بیده سوه

د ریښا لرزانه ږغ محفل ږغن کړي
دا ږغن او ازیې سوړه سر بیده سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچاته وړ زغ کړم؟

هدیروکي موږ وچاته کړو وړناري
ساکښ نسته چي دخلګو ناره واوري
موږ دخپلو پښیر فتو لاړي څارلي
شا وخوا سوي راته بندي تو له لاري
چي رشتیا سي اوس به هیڅ چا باور نسته
دباور دلاري مله سوله بې لاري
ګرم وسرد حالات پر موږ باندي تیریږي
سیني سري سترګي چي وویم خونکاري
باوله مي رابلل دزغم علاج نسته
اوس به خورم پر ککري دګوسو واري
خوراديږي دامید وعدي بې راکړي
نن پر خپلو وعدو کړت سوله ناګاري
دریشا حیات ګړۍ په ګړۍ مرګ دی
چي دزړه څخه یې خي دوینو داري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر کمه رهي يو؟

ومنزله ته زه پر لوري د خطر ځم
پدې تګ کي په پښو نه ځمه پر سر ځم
منزله وال په سينه ورځ له مانه تېر سوه
زما په مخ کي توره شپه ده مازيګر ځم
ناست چرتي يم د منزله لاره مي بنده
د مرګ لوري ته زخمي زړه سوی ځګر ځم
د کاروان مهار په لاس کي د ساربان دی
اختيار نسته چي چټک په خپل نظر ځم
لاره ورکه د منزله ده شپه تاريکه
په بيابان کي دوړي، هيسته لرو بر ځم
بې آبي ده احتمال د چولې شته دی
ترلمر خرکه ناخبره بې باور ځم
زما ريشاء څه د سفر لوري ورکه سوی
چي پر کمه خوا روان په کم سفر ځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتون پاته سو

تخت د سلیمان گنج د قارون پاته سو
د هر پاچا جلا مضمون پاته سو

کرار، کرار پسي ټو لیږي ټوله
نن به روان سي که پرون پاته سو

چا زرغوني درختي د بنجد وکښي
د بل آباد باغ شین، زرغون پاته سو

یو د بل مال ته پر څلورو ورځي
د بل یو لاس اویو یې ورون پاته سو

انسانیت د افغانانو ولاړ ځي
اوس یې خالي کوټ و پطلون پاته سو

انسانان ټي روان پر مخ دي رهي
تاجک، ازره، ازبک، پښتون پاته سو

د ریښا نوم او یا نښان به څه وي
که پر پره دي محکه مسکون پاته سو

لاس یوکئ

پښتانه، تاجک، شیعه، هزاره گان ترکمن، ازبک، بلوڅ، نورستانیان
هر تکم چي پدې خاوره کي هستیږي بلل کیږي په یوه نوم د افغان
افغانان د دې هیواد میراث خواره دي ځکه ټول د دې خاوري دي بچیان
اشغال گر غواړي چي د وی سره جلا کړي چي بیا وروسته وي اشغال ورته آسان
لمړی غواړي چي پر قوم، مذهب یې بیل کړي پدې توگه یې کمزوری کاندي توان
بیا جلا، جلا پر هر یوه حمله کړي د بشر د غوښو وږي شرمښان
افغانان که ځان اولاد ته امن غواړي د دښمن په دسیسو دي یوه کړي ځان
دیوالي اسلحه خورا کاري ده په نفاق کي د بل گټه ده خپل زیان
که بقاء غواړي ملي وحدت یې شرط دئ بې یووالي تدریجي مرگ ته روان
یا به حتماً یو ځای کیږي یا به ورک وي د نقشي د مخه ټول افغانستان

د ریښا خبري هر شنوا غږ اوري
د کمو د پاره ندئ دا بیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذغاليان سوو

راته پېښې دئ هره ورځ نوئ سړه درد — د توړ مخو سکروګاز کړم ګرم، سړد

لغوړنه سړه دردي او سرچرخي ده — زړه مي ريږ دي د نارنج په رنګ، رنګ زرد

هوايي سوم تکهاړئ مي په سر کښې — ترغوږ ومي ټکان باسي مرد نامرد

د کوټي ياران مي واړه هوايان دي — وکومک ته پيدا نسو بل همدرد

آرام نلرم په سرکي مي برچې ځي — سرچرخيو کړم د ژوند ځنځه دلسرد

چې يې ووينم تورمخي بدمي ايسي — زغالي کړم د تورمخو سکروګرد

زه د ژمي د ساړه جنګه دار بزم — چې اخيستي سړه لوي وي فرد، فرد

د اسخت ژمي به خاوند پخير تېر کړي — د سکرو مخ به وي توړ په عمل کرد

رنګ زردي به و ريشا ته سرخروئي وي
که يو ځل يې د سکرو موسم کئ طرد

(c) ketabton.com: The Digital Library

فراري عاشق

چې ځان نکړي د یار مخ ته سپلني
هغه کله عاشقان دي رښتني

تر چولو چې د جانان ومخ ته ګوري
هغه خوشي نندارچیان دي بهرني

که د مرګ سکلی د یار پر زنګانه وي
دا وصلت دئ مګر هو، زکندني

که وصلت د یار پر ښو د فراري سو
په قانون د عشق یې خپل ځان کړئ خوږ

چې کوڅه د یار په او ښکو اوپاشي کړي
لږي هسي تروې او ښکي شیریني

مرام کاته او تبسم یې نوی ژوند دئ
سل ګلن زاړه به کړي شل کلني

عاشقان د یار ود رته ملنګان وي
چې پر د ښت ګرزي هغه دي لیوني

زما د عشق صفحه د یار په توصیف د که
له ښایسته د رېښاء اشناغني

مردارخواره

مالیده خوري، هم ډبري، جواري خوري
کلنگي چرګه و چرګ واړه جاري خوري
چغالان بیا د چرګانو قاتلان دي
ترمنا یې ډیر چټک پرهواري خوري
دلاښو په ټلاښو کي بابنده ښکار کړي
طبیعت یې دئ چي هره مرداري خوري
اِشتها چي یې د حرص په ښوړکي راغله
مرداري لا په خوړا مزه داري خوري
د هرچا مطلب خوړک دئ په ژوندون کي
یو په زوړبل یې په ډیره هوښیاري خوري
څوک ګزار، ګزار خوړک په حوصله کړي
څوک غوټي وهي خوراېي تلواري خوري
ریښاء شکه د حرام خوړو ونکړي
حرام خوړ آخر پر سرواري کاري خوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترکلکين راته ګوري

لا مړنه دئ چي پر سر يې کيږي واړي
لا يې نه ويني چي ويني وهي داري
نامردان وي چي پر مړو توري راکاږي
پر راکښلي يې وي سرې سترګي خونکاړي
څنګه زړه دئ چي دوړ وړ په مرګ ښاديکا
او ړاباسي پسله له مرګه يې انداړي
دا نن څه زلزله ګډه په نړۍ ده
چي يې ښځي، نر وهي د غم کوکاړي
دا د کم چپاول ګرو چپاول دئ
چي په سينه وړخ نيولي يې د يلاړي
پر ميدان باندي يې مخ نه ليدل کيږي
تماشا کړي په کلکين کي تر هنداړي
ريښا، داسي تګاړي په سترګو ويني
انسانان وژني لا ځان ګڼي خداي پاړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلګل میري

تجارت نن ورځ اکثره سود خوړې سوه
عقیدو کي پیښنه د اسي کمزورې سوه
که په هر قسم خوش مړي پیدا کیږي
د ده نکړي تولېده یي رنځورې سوه
بې پیسو څه، بله مینه، الفت نسته
د روپو حب دی چي ورکه مو، ورورې سوه
کیسه بړندي د بل د جېب یې کاږي
که څوک څېر سي د غه هم کیسه بړې سوه
د روپو ګونی په شاوړي و داوړي یې
حمالي ده چي یې نوم سوداګري سوه
سرمایې د خپل هیواده تښته باسي
و اولس ته پاته خود دربدري سوه
حساب ورک دی، محاسب دی ناخبره
ګډوډي، بې حسابي ګلګل میري سوه
ریشاء خپل ځان دي په لږ سره قانع کړه
ډیرول یې و بل چاته مزدورې سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپک خپل و پردی نه پیژني

زړه چي د توپک وسوځي بل وژني
نه لري تميز پره دي و خپل وژني

زړه کي چي يي بل داور لمبه سوله
څو چي زړه يخ نکي سل وشل وژني

کله سته تو پيرپرېږد انسان حيوان
خره وژني، غوايي، انسانان سل وژني

د ک توپک سنگدل انسان چي واخستئ
خلگ پر کشمير او پر کابل وژني

دوست ودښمن کله توپک پيژني
نه يي په پوښتنه ني توکل وژني

هر توپک و مرگ لره جوړ سوئ دئ
کله ډير عاقل کله پاگل وژني

ورک دي وي توپک د کتارو سره
څکه تش ليدل يي ريشا تل وژني

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېوسه يو

زه بې وسه، ته بې وسه، دی بې وسه
موږ بې وسه سوو چې دوی سوه ګل هوسه

نو به خود د وس دارانو ناخيرې وي
پر موږ شهيري د روڼې مال يو په لسه

مچمچي که څوک چيچي دا دې عسل دئ
شات خو چانه دي اخستي له مګسه

چې بې وسه د خپل وس په جال کښېباسي
خدايهٔ و باسي کلهې د دوی له نسه

په يوه آذان يوه مسجد کې لمونځ کړي
مګر بعضي يې ولاړ وي بې اودسه

يو خوا خوږئ زموږ د پاره پيدا نسو
په دې لويه کورنۍ کې يو بې کسه

ړيښا بند دئ په قفس د بې وسۍ کې
فرياد و نه يې راوزي له قفسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر صراف کلپې نه چلیږي

کوز بار کله تر منزله پورې رسیږي
تر هدفه پورې پر لارې چیرې کیږي
که کوټه سکه دې ورکړه و صراف ته
کلپې کله پر صراف باندې چلیږي
د رشتیا د باغو درختي وې پر بار
د دروغو د رختي وچې سې رژیږي
که د بله یې الغیج کړه ځان ته کوټه
چې مصرف یې نکړې بل لره پاتیږي
چې پر لوټو باندې پوره ته پوخ دېوال سې
د بقاء امید ترې مه کوه نړیږي
د خولې لار او د زړه لار چې یوه نه وي
اقرباء لا د هغو ګمنه بېلیږي
ته دې بنه وایې رښتیا کوردې ودان سه
خو تر تا ستا مخاطب بنه په پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغله، ولاړه

مړي ګرځي مورمړې بيا به يادنسي
غرونه پېدي بيا به ايستادنسي

غم يې پر کورتوره لـيـکه وګښله
دومړي غم زده، سوچي به ښادنسي

ډېرونامردانو ډېرنامراده کړل
دانامراده زړونه به دمـرادنسي

يو وارچي سقوط سو اعتبار دچا
بيابه دوهم ځل د اعتمادنسي

يوځل چي په مرګ په لحد ننوزي
هغوته د ژوند دوا ايجادنسي

اوس يې سالګري د مرګي ياد لري
ژوندي يې بايد پس له دي پيادنسي

سرپټ کره ريشاپه رنګ وژاړه
شوغمخورپيدا د دي هيوادنسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدي خاطرې

راته پاته ډېرې بدي خاطرې دي
په غوږو کې د وحشي حیوان نارې دي

په لیدو سره آواز د خولې نه وزي
ګنګوره یم چې داخنګه قوارې دي

د خبرو مجال نه دئ راته پاته
یا د لاس او یا د سترګو اشارې دي

د غمجنو اوښکو سیل پرمخ بهیږي
د زړګي د وینو پوره ته فوارې دي

د علاج دارو بې نه دئ پیدا سوئ
طبیبان نه علاج، نه د چارې دي

ستا په داد خدائ رسیږي ریشاخواره
نور دي ټوله کوښښو بې وارې دي

منافق

ځامخ چې درته ناست وي، جان، قربان به درته وايي
که دې سترګې سوې نهامي، بدګويي يې پس شا وي
هسې خلک منافق وي، چې زړه، خوله يې يوه نه وه
ستا پر غم د زړه ژاړي، پښلا کوي خنداوي
په دوستۍ يې باور نشته، وي دوستي يې په دروغو
ظاهر ځان بولي تېروني، د ښمني يې بيا په غلا وي
په ظاهر جار و قربان او په لباس يې خطا مه سه
باطني خوی و خصلت يې، د انسان نه وي بلا وي
هوښ کوه! د هسې خلګو په ګفتار سره تېر نه وزې
چې وينا، عمل يې دواړه، يو د بل سره جلا وي
هميشه د صادقانو سره دوست و همنشين سه
د کاذب او دروغجن څخه دوري دې درېښا" وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوږلاس کوږمغزی

د همت ښبنتنان طمع دچا نکړي
شهامت به په خشم وسودا نکړي
نه کوږ لاس ؤ کوږ مغزی نیسي وچاته
او په لاس کی به د فقر عصا نکړي
بې همت وي چې د بله مفته غواړي
بې همته بیا هم وړکړه وړیا نکړي
خپله خوړي خپله ګټي لږ وي که ډیره
د بل مال لره به اوږ د لاس دغلا نکړي
دا کس نه دی چه غیرت کي تر پښنو لاندي
او پر خپلو لاسو، پښو اتکا نکړي
هسي ډیر مفت خواره سته په جامعه کښي
په دروا غو داخبره ریشا، نکړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

برګ کټل

چي پر لاره ځي برګ کټل يې څوروي
په پړه دي اشاره خپل يې څوروي

برګ کټلو يې پر سر او رونه بل کړه
مغز جوش وخوړه کوګل يې څوروي

برګ کټل که وي څو وره ځي زغمل کېږي
په کلو کنداغ وهل يې څوروي

بېګانه و وي خپلوان دي بد راه کړي
چي رښتيا سي ګواکي بل يې څوروي

حق دئ چيري چي خپل ځان ورله تسليم کړي
د سوټي په زور منل يې څوروي

ولي برګ، برګ ورته ګوري، خو انسان دئ
له دي لاري څه وتل يې څوروي

د وجدان دادګاه که هر چيري پيدا سوه
ريښا هم ورځي چي تل يې څوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنه انګور چغال وهي

څوک چې يې پر مېنځ همېږي پرنال وهي
خر د دوی د آس سره چهار نال وهي
وي به، چې د باغ قواله ستا څه وي
اما، هغه بنه انګور چغـال وهي
څوک وای چې حق دي مننم وي غواړه
څوک بيا مخامخ دي سـرمال وهي
چا ډامبري لاړ په چنيو وړانه کـړه
بل بيا کښېنت ته مڅکه په دوپال وهي
ماغوبنته تعمير دو منزله کـړه
سرای مياڼځ کې جاهل بنا ديوال وهي
څه سو محتسب او شرعي دُرې
ولې په شلاخوې کوتوال وهي
غلي سه ريشا فرياد وچاته کړې
تا خو هم پره دی هم انديوال وهي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښې نه پرېوځي

پښې هغه کږدیو ته بیانه ورځي
زړه چې یې هابرګ کوټه کوټلئ دئ

لیرې په دوربین کې ورمعلومېدو
توري دي کږدئ کلي وتلئ دئ

نه بلېږي اور په دې نغریو کې
دلته دوږخې اور لګېدلئ دئ

پاټه، تشه، توره سوله دامینه
مېږې، او ښان نسته تللئ کلي دئ

دلته پرلاښو باندې کارګان ګرځي
شاوخوا اتڼ یې اچولئ دئ

بیا به هغه دې مېنې ته راسي
یو ځل چې کوټه ورغورځېدلئ دئ

ځې د ښامار اړخ ته اتراغ کوي
پلار د دې ښامار ریشا چیچلي دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

آینده نتیجه

هر دول مستي نن ورځ کولای سي
هر قسم دړې په چاوهلای سي
تانن دبې وسو واک اخیستی دی
ټوله په یوه وندړ تړلای سي
تا د میادی لوی تور اودلی دی
ته لا هوائي مرغان نیولای سي
داسي اسلحې دي سازي کړي دي
لیري و نږدې هدف ویشتلای سي
لوی کراته بازې چـالاکي لري
هر ځای ځپل حریف راځمله ولای سي
حرص دي نه مړیږي چي هرڅونه خوړې
هرڅه په سرا بنتوب سره خوړلای سي
ته که آینده ته نظر واچوی
څنګه نتیجه ځني ایستلای سي
وبنیه ریښا، چي دا ته څوک بنیې؟
ما ته دابنیلي رابنوولای سي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبیت المال مورکان

کښېږدئ ژر تلکي مو رکانو ته
دا دبیت المال رشوت خورانو ته
وې نیسئ ترخت عدل تې وسپارئ
ورکړئ سزا ګاني خائینانو ته
ونغاړئ کمبله دفساد، رشوت
وغوړوئ فرش و صادقانو ته
چاکه د ملت په سر سودا کول
مه ورکوئ سر دې تاجرانو ته
چاکه حقیقت په توپک وویشتې
تېنګه چکه ورکړئ جاهلانو ته
هر څوک چې خدمت په صداقت کوي
وسپارئ اختیار و خادمانو ته
نن ورځ رښتیا هر ملت پوه سوی دئ
ځان به خوشي نکړي ناپوهانو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه شرم نه حیا

مخ دې پرته کړه د هرچا میراث خوره
حرام خوره تاته وایمه مخ توره

د عالمه دې نه شرم، نه وا یه ستړه
چې د بل پیتی دې لاندې کړ په زوره

جنتونه جوړوې د ځان د پاره
نه بېرېږې د دوزخ له سخته اوره؟

په ژوندني که دې غاړې خلاصې نکړې
نه خلاصیږې پسله مرګه ړوند پوره

د سیسې دې زما د ځګې، باغ کړې جوړې
تاکړه لاندې زړه دې وایستم د کوره

ولې دومرې بې غوري سوه په جهان کې؟
ولې نسوه د ظالم کاسه نسکوره؟

د ریښا د زړه د خروښه غلبلې دي
د فشار حمله بې واستوي ترګوره

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library